

Roken in een rookvrije horeca

Hoe rookvrij is

Roken is verboden in de horeca vanaf 1 juli 2008. Althans, het is verboden in ruimtes waar personeel aanwezig is. Er zijn mogelijkheden om rokers tegemoet te komen, maar gemakkelijk is het niet.

We zijn er nog niet klaar mee, met dat rookverbod. Nu de beslissing is genomen, beginnen we pas goed na te denken over de gevolgen ervan voor de dagelijkse horecapraktijk. Als mensen buiten gaan roken bij een café zonder terras bijvoorbeeld, mogen ze dan hun glas bier meenemen? Levert het buiten roken geen (geluids)overlast op voor buurtbewoners? En voor grote discotheken: hoe moet dat met het deurbeleid als mensen voor een sigaret steeds in- en uitlopen? De Stichting Nederland Schoon maakt zich zorgen over de peuken die straks buiten de deur van het café op straat zullen worden uitgetrapt. De stichting opperde het idee om rookzuilen voor cafés te plaatsen, net zoals die op de treinstations staan. Koninklijk Horeca Nederland vindt het geen slecht idee om rekening te houden met peukenoverlast, al hoeft dat niet per se met een rookzuil te gebeuren. "Ondernemers moeten nu ook al in een straal van 25 meter rond hun horecazaak het zwerfvuil opruimen. De professionele ondernemer zal ervoor zorgen dat de ingang er *pico bello* blijft uitziet."

Wie een terras heeft, hoeft de minste moeite te doen om rokende gasten te plezieren. De handel in terrasverwarmingssystemen zal profiteren van het rookverbod. In Engeland, waar het rookverbod net van kracht is geworden, doen de leveranciers van terrasverwarming momenteel uitstekende zaken. Maar reken je niet rijk met een overdekt terras of een overkapte binnenplaats. Omdat de rook onder de bedekking blijft hangen, beschouwt de nieuwe Tabakswet deze

plaatsen niet als open lucht. Letterlijk: "De verplichting voor werkgevers geldt wel onder overkappingen en overdekte terrassen, ongeacht de aard of het materiaal van de overkapping."

Logica

De regelgeving richt zich in de eerste plaats op het rookvrij maken van openbare ruimtes en de werkplek. Vrijwel alle landen in de Europese Unie kennen inmiddels een rookverbod voor openbare

ruimtes en op het werk. Niettemin geldt het rookverbod ook voor horecazaken waarvan de eigenaar geen personeel in dienst heeft. Er zijn in Nederland tussen de zes- en tienduizend eenmanszaken. Een vergelijkbare kwestie speelde onlangs in de transportsector. Mag een chauffeur roken in zijn vrachtwagen? Het antwoord is nee. De vrachtwagen is voor een vrachtwagenchauffeur een werkplek en dient daarom volgens de Tabakswet rookvrij te zijn. Alleen als de

rookvrij?

vrachtwagen eigendom is van de chauffeur en deze geen werknemers in dienst heeft is de regel niet van toepassing.

Deze logica geldt echter niet voor de horecaondernemer zonder personeel. De Tabakswet geeft hiervoor twee redenen. Ten eerste rekent de wet horecazaken tot de 'voor publiek toegankelijke gebouwen'. Ten tweede zou een uitzondering voor eenmanszaken leiden tot oneerlijke concurrentie tussen horecagelegenheden waar niet mag worden gerookt en horecagelegenheden waar dat wel zou mogen omdat geen sprake is van werknemers.

‘Overtreding van het rookverbod kost driehonderd euro boete’

Lopende band

In een rookruimte mag het personeel niet bedienen. Dit betekent dat er in een rookkamer van een restaurant voor mensen die na het diner willen roken, bijvoorbeeld geen glas cognac zou mogen worden geserveerd. Het lijkt onwaarschijnlijk dat er in dit soort kleinschalige gevallen tegen bediening in rookruimtes zal worden opgetreden, maar volgens de letter van de wet zou het wel degelijk kunnen.

Anders wordt het wanneer er in grote zaken, zoals discotheken of partycentra, aparte rookzalen worden ingericht. We kunnen vermoeden dat de minister dit niet zal toejuichen maar de wet verbiedt het niet, zolang er maar geen werknemers hoeven te komen. Ook het ophalen van glazen is niet toegestaan. Slimme ondernemers denken al na over systemen die bediening in rookruimten mogelijk maken, bijvoorbeeld met een lopende band. Het glazenpro-

bleem kan worden opgelost met een statiegeldsysteem.

Uiteindelijk kan de wet niet verbieden dat een rookvrije ruimte eens moet worden betreden door personeelsleden. Dit is immers ook het geval in rookruimten in andere bedrijfstakken, zoals kantoren. De Tabakswet verbiedt niet dat bijvoorbeeld schoonmakers rookruimten binnengaan wanneer deze niet in gebruik zijn, ook al is de ruimte dan (nog) niet geheel vrij van tabaksrook of resten daarvan.

Cabine

De Tabakswet schrijft voor dat een rookruimte afsluitbaar moet zijn zodat het verspreiden van de rook tot een minimum beperkt blijft. Om dezelfde reden mag de rookruimte niet in verbinding staan met het algemene ventilatiesysteem van een gebouw. De deur van de rookruimte kan echter niet steeds gesloten blijven. Daarom zal de plaats van de rookkamer in het horecapand en het afzuigsysteem in de rookkamer doorslaggevend zijn voor de luchtkwaliteit in de gehele horecagelegenheid. Het is niet uitgesloten dat niet-rokende gasten gaan klagen als de rook te veel doordringt in het café of restaurant.

Een goede rookruimte is daarom een flinke investering. Toch kunnen kleinere cafés of restaurants ook best een rookruimte inrichten. Een cabine ter grootte van een groot uitgevallen telefooncel voor twee mensen kan voldoende zijn. Er zijn diverse leveranciers die rookcabines op maat leveren. Bedenk echter dat de cabine geheel afsluitbaar moet zijn en dat er geen rook in het rookvrije café mag terechtkomen.

Hoe groter de horecagelegenheid, hoe reëler het voordeel van een aparte rookruimte. Grand cafés, restaurants of clubs die serieus werk maken van rookkamers – eventueel met een creatieve oplossing voor het bestellen van drankjes – kunnen zich daarmee onderscheiden van volledig rookvrije horecazaken.

Rookvrije stank

In Engeland heeft men inmiddels een onverwacht nadeel van de rookvrije pubs ontdekt: de stank van verschaald bier en zweet. Niet-rokers mogen sigaretten onaangenaam vinden, tabaksrook verdringt op zijn beurt weer andere ongewenste luchtjes. De Britse caféketen Mitchells & Butlers (tweeduizend zaken) experimenteert sinds kort met geurmachines die het aroma verspreiden van versgemaaid gras of zilte zeelucht. In het dagblad The Times zegt een medewerker van Rentokil, die in Groot-Brittannië onder andere ‘barparfums’ levert aan de hotelketen Marriott, dat de frisse geur van hop niet alleen onaangename luchtjes verdrijft, maar ook de verkoop van bier zou kunnen bevorderen...

Boete

Op overtreding van het rookverbod staat een boete van driehonderd euro. Het gaat daarbij om de verplichting van de horecaondernemer om het personeel of de bezoekers te beschermen tegen blootstelling aan tabaksrook. Hieronder valt ook het toezicht op de juiste manier van gebruik van een rookvrije ruimte. De boete van driehonderd euro wordt verdubbeld bij herhaling binnen twee jaar tijd. Een derde overtreding binnen drie jaar levert een boete op van 1200 euro en deze wordt opnieuw verdubbeld tot 2400 euro bij een vierde overtreding binnen vijf jaar.